

bel

- 62 -

1983.09.02.

főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: sebestyén tibor,
fehér péter,
halasi györgy

- v é g e -

/mti/
gw
21.30

020983 0584

As

..

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. szeptember 03. bel s z o m b a t

sb0001 4 150 mtib1001

az első hét hónap idegenforgalmi mérlege

1983. szeptember 3. - az országos idegenforgalmi hivatal értékelése szerint az év első hét hónapjában 10 százalékkal több külföldi járt hazánkban, mint tavaly ilyenkor. a turisták száma 7 százalékkal nőtt, ezt háromszorosan meghaladta az átutazók számának emelkedése. a turisták rövidebb időt töltöttek Magyarországon, mint a korábbi években, a kereskedelmi szálláshelyek igénybevétele, azonban valamelyest tovább javult. több mint egyharmadával nőtt a szervezett külföldi forgalom, elsősorban a szocialista országokból. kedvező jelenség az is, hogy valamennyi országcsoportnál emelkedtek az egy érkezőre jutó bevételek.

a szocialista országokból érkezett a külföldi vendégek kétharmada. az előző évhez képest 25 százalékkal több vendég érkezett csehszlovákiából és Lengyelországból. jugoszláviából feleannyian érkeztek, mint tavaly. a tőkés országokból - Ausztria kivételével - kevesebben érkeztek, mint tavaly ilyenkor, s rövidebb időt is töltöttek hazánkban.

a külföldre irányuló magyar idegenforgalom több mint egynegyedével nőtt. nemzetközi idegenforgalmunk bevételei és kiadásai a rubelelszámlásu forgalomban 58 millió transzferábilis rubeles, a konvertibilis forgalomban pedig 68 millió dolláros aktív egyenleggel zárultak. /mti/

bi/pá/sl/gw hgy

00.10 030983 1326

..

bel

- 2 -

1983.09.03.

sb0002 4 130 mtib1002

tanácskoztak a feb-ek képviselői

1983. szeptember 3. - az idén tíz éve, hogy hazánkban szervezetté vált a fizikai dolgozók tehetséges középiskolás gyermekeinek egyetemi, főiskolai felvételi előkészítése. a napokban a debreceni agrártudományi egyetem szarvasi főiskolai karán tanácskoztak a felvételi előkészítő bizottságok /feb-ek/ képviselői, megtárgyalva a társadalmi mozgalom eredményeit, gondjait és a soronkövetkező feladatokat. évente több mint tízezer fizikai dolgozó gyermekét segítik a feb-ek a továbbtanuláshoz szükséges felkészülésben. a résztvevő diákok 60-70 százaléka sikeres felvételi vizsgát tesz valamelyik felsőoktatási intézményben.

a feb-ek további fejlődésének akadálya - ahogy a jelenlévők elmondták -, hogy még nem alakult ki mindenütt a rendszeres együttműködés, összhang a feb-ek és a középiskolák között. hiányos az oktatási intézmények tájékozottsága a felvételi előkészítő munka tartalmáról és módszereiről. ezért szükséges, hogy a felsőoktatási intézmények rendszeresen tájékoztassák a középiskolákat: a tanulók hol, hogyan, milyen eredményességgel vesznek részt a feb levelező előkészítésében és az oktatótáborok munkájában.

a tanácskozás résztvevői hangsúlyozták, hogy a feb nem ,,átmeneti intézmény,, a középiskolák és az egyetemek, főiskolák között. a középiskoláknak kell megadni azokat az ismereteket, kialakítani azokat a képességeket, amelyekre a felvételi vizsgákon és a továbbtanulás során szükség van. ebben a tevékenységben a középiskolákat semmiféle előkészítő tanfolyam nem helyettesítheti. /mti/

és/ka/ag/gw hgy

00.10 030983 1586

--

bel

- 3 -

1983.09.03.

sb0003 4 130 mtib1003

idén 51 kilométer közcsatorna épül a fővárosban

1983. szeptember 3. - szeptemberig több mint 20 kilométer hosszúságú közcsatorna készült el a fővárosban, s elegendő munkaerő, pénz és anyag is van ahhoz, hogy a terveknek megfelelően budapest 2800 kilométeres csatornahálózata decemberig összesen 51 kilométerrel bővüljön - tájékoztatták a fővárosi csatornázási műveknél az mti munkatársát.

a főváros néhány területén még mindig gondot jelent a szenny- és csapadékvíz elvezetése. ha e problémákat egyelőre nem is tudják maradéktalanul megoldani, a csatornázási művek elsősorban ezekre a területekre koncentrálja erőit. az idén eddig a iv. kerületben már megépült egy 500 méteres, a xv. kerületben pedig több mint két kilométeres csatornaszakasz. az év hátralévő részében, a tervek szerint, egyebek között átadják csepelen a kalamár józsef utcában épülő 200 méteres főgyűjtőt és a xviii. kerületben lefektetett másfél kilométeres nyomóvezetékét is. a napokban kezdődött el a xii. kerületi bürok utcában, a xix. kerületi szövetség utcában és a leiningen utcában az építkezés. a xv., xvi., xvii., xx., xxii. kerületek egyes részein lakóknak azonban továbbra is számolni kell azzal, hogy a csatornázási művek egyhamar nem tudják gondozni e körzeteket. az itt élők elsősorban saját anyagi erőforrásaikat felhasználva javíthatnak helyzetükön. a xv. kerületi őrnjárat utca lakói már létre is hozták augusztusban a főváros első ,,vizes,, közműtársulatát, 380 méter mellékgyűjtő-csatorna építésére szövetkezve. az építkezés költségeihez az országos vízügyi hivatal és a fővárosi tanács 20-20 százalékkal járul hozzá, a vállalkozást az otp hitelnyújtással segíti.

természetesen nemcsak új csatornaszakaszok épülnek, hanem a már elöregedett, nem ritkán 100 éves csatornák felújításával is foglalkozni kell. a rekonstrukciós munkák közül idén eddig elkészült a xi. kerület budafoki ut, andor utca és sasadi ut, a xii. kerületi maros utca, alkony ut, s a xv. kerületben a bulcsu utca, domaháza utca, páskomliget utca, petrence utca csatornarendszerének felújítása. a csatornázási művek szakemberei ezekben a napokban munkához látnak - egyebek között - a ii. kerületi trombitás utcában a vöröshadsereg uton, a xviii. kerületben a közdülő utcában. e munkák is - akár csak a váratlan csőtörések - az utburkolat megbontásával járnak, kellemetlenséget okozva a fővárosban közlekedőknek. a csatornázási művek már hosszú évek óta kísérletezik olyan eljárások, technológiák kifejlesztésével, amelyek szükségtelemmé teszi a burkolatbontást. egyelőre ezek az új megoldások a gyakorlat próbáját nem állták ki. /mti/

fr/pá/kö ag hgy
00.11 030983 2630

--

bel

- 4 -

1983.09.03.

sb0004 4 150 mtib1004

magyar vállalatok a bécsi vásáron

1983. szeptember 3. - tizenhét magyar ipari és külkereskedelmi vállalat, illetve szövetkezet vesz részt az egy hét múlva nyíló bécsi nemzetközi vásáron. a szeptember 10-18 között megrendezendő kiállításon három szakcsoportban állíthatnak ki a cégek az élelmiszeripar és a mezőgazdaság, az ipar, valamint az építészet termékeit felvonultató pavilonokban.

a bécsi vásárváros 1. számú csarnokában kapnak helyet a hungexpo szervezésében résztvevő magyar vállalatok, több mint 800 négyzetméternyi területen. az agrimpex különféle terményeket, olajokat, a hungarofrukt konzerveket, szörpöket, friss zöldséget és gyümölcsöt, a monimpex italokat és édesipari termékeket, a terimpex pedig az ausztriában régóta kedvelt huskészítményeket mutatja be. kiállítják továbbá a transelektro háztartási gépkinálatát. a kerámia- és cserépkályhagyár csempeválasztékából és az iparművészeti alkotásoknak is beillő cserépkályhákból rendez bemutatót. ez utóbbi kályhák most az egész világon reneszánszukat élik, és minden bizomnyal sikerre számíthatnak a gyártók a bécsi vásáron is. a magyar árubemutatót az idegenforgalmi propaganda vállalat és a konsumex információs irodája is kiegészíti. a vásár étteremben és a magyar kiállításon magyar ételspecialitásokat és italokat fogyaszthat majd a nagyközönség.

a magyar kiállítás szervezői az amugy is jól fejlődő és széleskörű magyar-osztrák kereskedelmi kapcsolatok bővítését, új együttműködési területek feltárását várják a bécsi vásáron való részvételtől. /mti/

sz/mz/sl/gw hgy

00.11 030983 1569

--

bel

- 5 -

1983.09.03.

sb0005 4 130 mtib1005

új nevelőotthon a fővárosban

1983. szeptember 3. - e tanévben új intézménnyel gyarapodott budapest nevelőotthon-hálózata. a xi. kerület, menyecske utca 16 szám alatti új otthonban kényelmes elhelyezés mellett tornaterem, szakköri helyiségek és egyéb technikai létesítmények szolgálják az intézményben lakókat. az otthonba a korszerű pedagógiai elvek alapján válogatták össze a 160 gyermeket: valamennyien - az óvodástól a 18 éves korúig - testvérükkel együtt kaptak helyet. az intézményben 30 pedagógus irányításával kis csoportokban történik a nevelőmunka. az új intézménytípussal elkerülhető a fiatalok otthonról-otthonra „vándoroltatása”, életkoruk szerint, valamint az, hogy a testvéreket elszakítsák egymástól. így kevesebb alkalommal okoznak törést az amugy is „sérült”, gyermekek életében. /mti/

és/gg/bc/gw hgy

00.12 030983 0841

--

sb0006 4 150 mtib1006

előkészületek a nemzetközi munkavédelmi kiállításra

1983. szeptember 3. - november 1-ig jelentkezhetnek azok a hazai és külföldi vállalatok, intézmények, gazdasági munkaközösségek, kisvállalkozások, amelyeknek termékei, eredményei, kutatásai valamilyen formában kapcsolódnak a munkavédelemhez, és részt kívánnak venni a securex,84 nemzetközi munkavédelmi kiállításon.

az 1984. április 10. és 13. között megrendezendő szakkiállítás alap gondolata: „a dolgozó ember a munka biztonságáért, a munka biztonsága a dolgozó emberért”. a kiállítás lehetőséget nyújt a legkorszerűbb egyéni védőeszközök, védőberendezések bemutatására, valamint az ezek gyártását biztosító alapanyagok, korszerű technikai megoldások és rendszerek ismertetésére, tapasztalatcserére, helyszíni tárgyalásokra és üzletek kötésére.

a securex-en bemutatnak munkavédelmi újításokat, találmányokat, és szakmai ankétokat, ötletbörzét rendeznek. /mti/

bi/pá/kö sl hgy

00.13 030983 0958

--

sb0007 4 160 mtib1007 /közönségszolgálat/

ujra indul a dzsessz-presszó

1983. szeptember 3. - harmadik évadját kezdi meg a budapesti művelődési központ dzsessz-presszója szeptember 4-én. az új évad új elképzeléseket-törekvéseket hozott magával. a rendezők tapasztalatai szerint egyre-másra szűnnek meg az egyetemi dzsessz-klubok, s az előző két sorozat nyitott, szinte ötletszerű programokon alapuló előadásai és koncertjei helyett a célnak jobban megfelelő egy tervszerűen működő központi klub. az új évad átgondoltan megtervezett rendezvényeivel elsősorban a zeneiskolásokra, a dzsessz-tanszakosokra, s a zeneértő érdeklődőkre szeretnék építeni a klub közösségét.

az idei évadban dzsessztörténeti előadás-sorozatok és koncertek váltják egymást minden vasárnap. elsőként binder károly tart előadást - négy részben - a népzene és a dzsessz összefüggéseiről, majd simon géza gábor a dzsessz csillagairól. a koncerteken többek között fellép a binder-kvartett és a liszt-díjas szabados györgy, a studió dixieland, a royal dixieland és gonda jános. /mti/

i cs/ár/gw hgy
00.13 030983 1044

--

sb0008 4 150 mtib1008

hulladékból értékes vegyület

1983. szeptember 3. - értékes nikkelvegyület hulladékból történő visszanyerésére dolgoztak ki új módszert a magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézet kutatói az ipari minisztérium megbízásából. az alapanyag a vegyiparban és az élelmiszeriparban felhasznált katalizátor-hulladék. ezt az értéktelennek tartott anyagot eddig utak és gyárudvarok egyengetésére használták fel, vagy a meddőhányókon tárolták, holott 30-40 százaléknyi nikkelt is tartalmaz. ugyanakkor jelentős mennyiségű nikkelt importáltunk évről-évre. a számítások szerint a hazai vegyipari és élelmiszeripari üzemekben évente 400 tonnányi magas nikkeltartalmu katalizátor-hulladék keletkezik, s a veszprémi kutatóintézet módszerével ebből 100 tonnányi olyan nikkelvegyületet lehetne visszanyerni, amelynek az értéke jóval meghaladja a tiszta nikkelt

világpici árát. az ígéretes kísérletek hatására a péti nitrogénműveknél és a borsodi vegyikombinátban már megkezdték a nikkeltartalmu hulladékok összegyűjtését és tárolását a későbbi hasznosításhoz. /mti/

véb/nmé/st/gw hgy

00.14 030983 1086

--

sb0009 4 150 mtib1009

alpesi sör sopronból

1983. szeptember 3. - alpesi sör elnevezéssel új seritált hoz forgalomba a soproni sörgyár. a 11 fokos, világos sör szavatossági ideje 60 nap. ize nem olyan kesernyész, mint a pilzenie, viszont az osztrák söröknél kissé kesernyésebb.

a több hónapig tartó kísérleti gyártás után az év hátralévő részében már üzemszerűen főzik sopronban az alpesi sört, s az év végéig mintegy másfél millió félliteres palackot töltenek meg vele. az új sörfajtát győr-sopron, vas, valamint komárom megyében, továbbá pápa térségében forgalmazzák. /mti/

cser/sza/st/gw hgy

00.14 030983 0595

--

sb0010 4 150 mtib1010

pótolják a kiszáradt számócásokat

1983. szeptember 3. - megkezdték az őszi számocatelepítést bács-kiskun megyében, ahol az idei rendkívüli aszályban az ültetvények 75 százaléka kiszáradt. így a régi számócások felújítása mellett újabbakat is kell ültetniük a kora tavaszi gyümölcsöt termelő kisgazdaságoknak. kecskemét és kiskunfélegyháza környékén, ahol hagyományai vannak az epertermelésnek, ezekben a hetekben nyolc hektáron pótolják a régit, és mintegy 4 hektáron telepítenek újat.

bel

- 8 -

1983.09.03.

előnyben részesítik a korai érésűeket és a nagybogyójuakat, a kanadai és japán hibrideket. az új telepítésű ültetvényekre állami támogatást kapnak a kistermelők, amennyiben a zöldértéknél lekötik termésüket. /mti/

Lász/bné/st/gw hgy

00.15 030983 0735

-.-

bel

- 9 -

1983.09.03.

sb0011 4 160 mtib1011

pedagógiai intézet fejér megyében

1983. szeptember 3. - a pedagógus továbbképző kabinet és a megyei pályaválasztási tanácsadó összevonásával megyei pedagógiai intézetet hozott létre a fejér megyei tanács. az új intézmény a husz szakember jobban szervezett munkájával és a tárgyi feltételek ésszerűbb hasznosításával egyaránt ellátja a pályaválasztási tanácsadást és a pedagógusok szakmai továbbképzését. a fejér megyei pedagógiai intézet az idén ősszel székesfehérváron saját épületébe költözik, ahol audióvizuális eszközökkel felszerelt előadótermet, számítástechnikai kabinetet, valamint korszerű képességvizsgáló és pszichológiai laboratóriumot rendeznek be. /mti/

zsi/st/gw hgy

07.53 030983 0702

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

konzervgyári csemegekukorica

1983. szeptember 3. - új terméke ebben az esztendőben a debreceni konzervgyárnak a csemegekukorica, amelyből csövesen számolva mintegy négyezer tonna fogadnak és dolgoznak fel. a konzervgyár és a kite közötti megállapodás alapján nyolc gazdaságban mintegy 450 hektáron termelnek a gyár részére alapanyagot. kézzel és speciális gépekkel törlik a csöveket, s a konzerválás előtt a gyárban fosztják, morzsolják a kukoricát. a dobozott késztermék túlnyomó részét exportálják. megoldották a komplex hasznosítást is: a feldolgozás során keletkező hulladékot visszajuttatják a termelőüzemekbe, s ott silótakarmányt készítenek belőle. /mti/

szü/éva /st/gw hgy

07.54 030983 0699

Roz

-.-

sb0013 4 160 mtib1013 /közönségszolgálat/

centrum-expo debrecenben

1983. szeptember 3. - centrum-expo áruház nyílik szeptember 5-én hétfőn a debreceni városi sportcsarnokban. 10-60 százalékos árengedménnyel kínálnak különféle téli kabátokat, öltönyöket, s emellett cipőket, konfekció-termékeket, ágyneműket, függönyöket, fehérneműt, kötöttáru, műszaki cikkeket, játékokat, vegyiárúkat, valamint élelmiszereket szerezhetnek be olcsóbban a vásárlók. a szeptember 5-től október 7-ig nyitva tartó expo áruház hétmillió forintos nyitókészlettel várja a vásárlókat, az árualapot a keresletnek megfelelően pótolják. /mti/

tár/éva/st/gw hgy

08.12 030983 0610

--

sb0014 4 150 mtib1014

meggyorsultak a talajmunkák fejér megyében

1983. szeptember 3. - a hét elején lehullott csapadék lehetővé tette, hogy meggyorsítsák a talajmunkákat fejér megyében, a megázott talajon könnyebb lett a gépek dolga, jobb minőségű magágyat tudnak készíteni a traktorok. naponta két és fél-háromezer hektáron végzik el a szántást, s készítik elő a talajt az őszi árpa- és buzavetőgépeknek. teljes kapacitással dolgoznak a napraforgó betakarításán is. eddig az olajosnövény negyven százaléka már a tárolókba került. levágták a silókukorica felét, s több gazdaságban megkezdték a kukorica törését. ez utóbbira csak a napraforgó betakarítása után összpontosítanak nagyobb erőket, amikor a gépek és a szakemberek ott már felszabadulnak. /mti/

dáv/st/gw hgy

08.20 030983 0765

Pa

--

sb0015 4 150 mtib1015

megkezdődött az almaszüret csepregen

1983. szeptember 3. - megkezdődött az almaszüret a csepregi állami tangazdaság kertjeiben. az elmúlt évekhez hasonlóan most is mintegy hatszáz vagonos termésre számítanak a vas megyei gazdaságban. e mennyiség felét exportálják, ebből mintegy ötven vagonnal tőkés országokba szállítanak. tárgyalásokat folytatnak almale-süritmény exportjáról is. az ivóvíz, bor vagy ételízesítő alapanyagául szolgáló süritmény az idén mintegy száz vagon gyümölcsből készül csepregen. /mti/

kre/mné/st/gw hgy

08.30 030983 0543

--

sb0016 4 180 mtib1017

horgásztalálkozó a mecsekben

1983. szeptember 3. - országos horgásztalálkozó kezdődött szombaton a mecsek hegyei között fekvő herman ottó tavon. a tizennyolc megye és meghívott vendégként a jugoszláviai apatin város horgászai vesznek részt a kétnapos eseménysorozaton, amelyet herman ottó emlékének szenteltek. ebből az alkalomból megkoszorúzták a nagy természettudós szobrát a mecsek völgyében. az első napon halfogó verseny zajlott le a szép természeti környezetben levő mesterséges tavon, a verőfényes, csendes időben sikerrel horgásztak a versenyzők. vasárnap folytatódik a vetélkedő: természetismeretben, barkácsolásban, céldobásban és halászlé főzésben mérik össze tudásukat, ügyességüket a horgászok. a legsikeresebben szereplő csapat elnyeri a herman ottó-serleget. /mti/

igó/gw st

10.57 030983 0809

Pa

--

sb0017 4 180 mtib1018

kisállatvásár győrött

1983. szeptember 3. - kétnapos kisállatvásár kezdődött szombaton délelőtt a győri állatkertben. 150 kisállattenyésztő hozta el kedvenc állatait: macskákat, kutyákat, diszmadarakat, aranyhórcsögöket, fehér egereket, pónilovakat. különösen nagy a papagáj-választék. a kétnap során vásárolni, cserélni egyaránt lehet. az állatvilág magazin szerkesztősége vetélkedőket szervez a látogatók számára. a vásárt már a nyitáskor többszáz érdeklődő kereste fel. /mti/

cser/gw st

11.03 030983 0508

--

sb0018 4 150 mtib1019

szövetkezetpolitikai találkozó

1983. szeptember 3. - a szövetkezeti szakemberek pannónia '83 elnevezésű országos találkozója szombaton befejeződött harkányban. a tanácskozáson a három nagy szövetkezeti ágazat - a mezőgazdasági, az ipari és a fogyasztási szövetkezetek - száznál több vezető szakembere vett részt. az előadásokon, konzultációkon feldolgozott témakörök szerepeltek: a vállalkozás és a kockázat jelentősége a szövetkezeti gazdálkodásban, a szövetkezetek együttműködésének újabb lehetőségei, a közigazdasági és jogi szabályozás időszerű kérdései, a falu és a szövetkezetek kapcsolata. szó volt a szövetkezetek feladatairól az export fokozásában is. a pannónia-találkozók sorozata 1970-ben kezdődött, s azóta minden évben megtartják a rendezvényt a tudományos ismeretterjesztő társulat szervezésében az országos szövetkezeti tanács támogatásával. hazánkban ez a legjelentősebb szövetkezetpolitikai fórum. /mti/

igó/gw st között

11.10 030983 0949

Pa

--

sb0019 4 180 mtib1020 /közönségszolgálat/

utószezoni kedvezmény a siotour kempingjeiben

1983. szeptember 3. - a balaton déli partján a főszezon elmúltával a siotour kempingjeinek egy része továbbra is nyitva tart és fogadja vendégeit. így a siófok-sóstói ifjúság, a balatonföldvári magyar tenger, a balaton szemesi lidó, a boglárlelleli sellő, a zamárdi autós-kemping, valamint a balatonszemesi vadvirág és a fonyód-bélatelepi napsugár nyaralótelep. ezekben a kempingekben és nyaralótelepeken a siotour jelentős kedvezményt nyújt a vendégeknek. ez a kedvezmény a kempingekben a terület-használati és szállásdíj 25 százaléka, a nyaralótelepeken pedig a kedvezmény mértéke meghaladja a hatvan százalékot. /mti/

káp/hné/gw st

11.31 030983 0697

--

sb0020 4 150 mtib1021

kandó-szobor székesfehérváron

1983. szeptember 3. - kandó kálmán szobrát avatták fel szombaton székesfehérváron, a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskola számítógéptechnikai intézetében megtartott tanévnyitó és diplomakiosztó ünnepség keretében. a dunántúli nagyváros új képzőművészeti alkotását meszlényi jános, székesfehérvári szobrászművész készítette. /mti/

11.47 ^{dáv/st} 030983 0379

Pa

--

sb0021 4 160 mtib1022

edinburghba utazott az operaház balettegyüttese

1983. szeptember 3. - szombaton skóciába utazott a magyar állami operaház balettegyüttese, amely dózsa imre balettfelügyelő vezetésével az edinburghi fesztiválon vendégszerepel.

a balettegyüttes a playhouse theatre színpadán hat alkalommal lép a közönség elé. a próba című rock-balettel, amelyet bach zenéjének alapján presser gábor és fodor antal írt. a darabnak egyébként ez lesz a külföldi premierje.

az operaház balett-társulata nem először vesz részt e világhírű kulturális találkozón. első alkalommal 1963-ban mutatkozott be edinburghban; bartók: a fából faragott királyfi, a csodálatos mandarin, farkas ferenc: furfangos diákok, aram hacsaturjan: gajane című táncjátékának harmadik felvonása és a koncertműsor szerepeit programjában. másodszer 1973-ban vendégszerepelt itt: ugyancsak a csodálatos mandarin, valamint hacsaturjan: spartacus című balettjét mutatta be nagy sikerrel. /mti/

t cs/bc/gw st

11.59 030983 0985

sb0022 4 150 mtib1023

az őszi képaució kiállításai

1983. szeptember 3. - szombaton a nom szakasits árpád művelődési központban kép-, ékszer- és numizmatikai kiállítás nyílt a bizományi áruház vállalat szeptember 13-14-én sorra kerülő szokásos őszi aukciójának anyagából.

ezúttal is a képkollekció a leglátványosabb és a legbővebb. a 154 festmény kikiáltási ára összesen kétmillió háromszázezer forint. a kollekció egyik ritka példánya eugenio lucas-nak, francisco goya híres és termékeny utánzójának nagyméretű mayák az erkélyen című festménye, amelyet szintén goya híres, azonos tárgyú, de más alakokat szerepeltető képe inspirált. hazai festőink művei közül kiemelkedik munkácsy Mihály jelmeztes férfi rocképe, amelyet a művész párizsban festett, munkásságának legjobb korszakában.

Pa

az ékszer-aukción 88 tételt árvereznek nyolcszáznegyvenezer forintos kikiáltási áron. ezúttal a tavaszi aukciónál kevesebb a kollekcióban a különleges, illetve antik ékszer. a legrégebbi darab a xvii. századbeli s-boglár, amely annak idején jellegzetesen magyaros ruhadisz volt. az órák közül figyelemre méltó egy kulcsos férfi zsebóra, amely ma már ritkaságnak számít.

a numizmatikai aukcióra kettőszázkilencvennégy tétel gyűlt össze, kikiáltási árak ötszázötvenháromezer forint lesz. a szokásosnál több a kollekcióban a kelta pénz, illetve a kárpát-medence barbár népeinek pénze. ezekből a gyűjtői forgalomban egyre ritkább érmékből 10 darab kerül kalapács alá. a római pénzek között figyelemre méltó az antonius pius denár, amelyet a császár halála után vertek, istenné nyilvánítása alkalmából. ugyancsak ritkaságnak számít antonius pius és marcus aurelius közös veretű denára.

a kiállítás szombaton 12-18 óráig, szeptember 4-től 11-ig 10-18 óráig tekinthető meg, a belépés díjtalan. /mti/

mg/gw st

12.01 030983 1802

-.-

sb0023 4 150 mtib1025

befejeződött a viii. nemzetközi malakológiai kongresszus

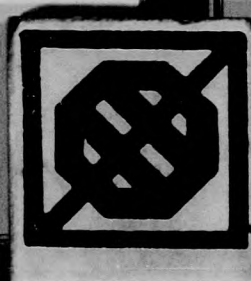
1983. szeptember 3. - szombaton befejezte munkáját a kertészeti egyetemen a viii. nemzetközi malakológiai kongresszus. a tanácskozás a puhatestűekkel /kagylók, csigák, stb./ foglalkozó tudományos kutatások újabb eredményeit tekinti át. tudományos jelentősége mellett a kongresszus témájának gyakori fontosságára utal, hogy az utóbbi időben kimutatták: a puhatestű fauna a környezetszennyeződés egyik jelzőrendszere. bizonyos fajok jelenléte vagy hiánya megbízható jelzés a környezet, például a tengervíz tisztaságáról vagy szennyezettségéről. a kongresszuson 36 országból több mint 200 kutató vett részt, az ötnapos tanácskozás során négy szekcióban összesen 170 előadás hangzott el. /mti/

fgy/pá/bam/gw st

12.34 030983 0781

Pa

-.-

sb0024 4 160 mtib1026

rockfesztivál miskolcon

1983. szeptember 3. - rockfesztivált rendeztek szombaton tíz együttes részvételével miskolcon. a népkerti salakmotor-pályán megtartott egész napos koncerten több mint tízezer résztvevő hallgatta az omega-, p mobil-, a gépfolklór, a sirokkó-, a mini-, az új és a régi skorpió, a hobo blues band és a radics béla emlékenekar együttesek sorát. az adda művek nagylemezének hangfelvételei is a miskolci népkerti sportpályán készültek el szombaton, a közönség valóban „élő”, közreműködésével. /mti/

bas/tné/gw st

12.41 030983 0552

--

sb0025 4 180 mtib1027

időjárásjelentés /1. rész/

1983. szeptember 3. - a meteorológiai intézet jelenti szombaton délben:

szeles, hűvös idő

kelet-európában és a kontinens déli részén szombaton is csendes, tulnyomóan napos, száraz idő volt és gyorsan emelkedett a hőmérséklet.

észak-európából változóan felhős, szeles időről, ismétlődő, többnyire gyenge esőkről érkeztek jelentések. kontinensünk nyugati határában, brit-szigeteken és az északi-tengeren, franciaországban, valamint a benelux államokban viszont viharos szél fújt. igen erősen lehült a levegő. nagy területeken szinte megszakítás nélkül esett az eső. a hűs levegőt egyre közelebb hozza közép-európa-hoz az erősödő nyugati szél.

magyarországon pénteken még csaknem zavartalan volt a napsütés és erősen felmelegedett a levegő a hajnali 10, 16 fokról, délutánra 25 és 32 fok közé emelkedett a hőmérséklet. az ország nyugati peremén volt kevesbé meleg, mivel ott időről időre már megnövekedett a felhőzet. éjszaka erősödött a felhősödés és reggel, illetve szombaton délelőtt északnyugaton egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. a hőmérséklet szombaton hajnalban általában 12 és 19, észak-keleten 8 és 12 fok között, 11 órakor 20 és 25 fok

Pa

között volt.

budapesten pénteken a napi középhőmérséklet 21.9 fok, a százéves átlagnál 3.1 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbár, gyengén süllyed.

a balaton vize 11 órakor siófoknál 22 fokos volt.

/folyt. köv./

gw

13.14 030983 1545

--

sb0026 4 180 mtib1028

időjárásjelentés /2. rész/

várható időjárás az ország területére vasárnap estig:

Lassan mindenütt tovább növekszik a felhőzet, eleinte a dunántúlon, később az ország többi részén is várható eső, zápor, zivatar. vasárnap napközben nyugat felől megszűnik az eső, felszakadozik a felhőzet.

a délkeleti, déli szél tovább erősödik, vasárnap először csak a dunántúlon majd máshol is északnyugatra, északra fordul, megerősödik, viharos széllesek is lesznek.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 13, 18,

a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 18, 23 fok között lesz.

várható időjárás budapesten vasárnap reggelig:

tovább növekvő felhőzet, majd eső, zivatar várható. a déli szél élénk lesz, hajnaltól az északnyugati szél megerősödik, viharos széllesekre is számítani kell.

a hőmérséklet késő este 20, hajnalban 17 fok körül lesz.

előrejelzés a balaton térségére ma estig:

a déli szél fokozatosan tovább erősödik. időnként megnövekszik a

Pa

bel

- 18 -

1983.09.03.

felhőzet, eső, zivatar valószínű.
a délutáni hőmérséklet 22, 25,
a késő esti 20, 22 fok között alakul. a víz 22 fokos.

a duna vizállása budapestnél: 135 cm,

a víz hőmérséklete: 21 fok. /mti/

gw
13.16 030983 1370

--

sb0027 4 180 mtib1029

Lottónyeremények

1983. szeptember 3. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a 35. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottónyeremények - a nyereményilleték levonása után - a következők:

4 találatos szelvénye 29 fogadónak volt, nyereményük egyenként: 296.140 ft

3 találata 5.163 fogadónak volt, nyereményük egyenként: 832,- ft

a 2 találatos szelvények száma: 186.200 db, ezekre egyenként 29,- forintot fizetnek. /mti/

gw st
13.26 030983 0489

Ru

--

bel

- 19 -

1983.09.03.

sb0028 4 160 mtib1030

egyetemi, főiskolai tanévnyitó ünnepségek /1. rész/

1983. szeptember 3. - az eötvös Loránd tudományegyetem tanévnyitó ünnepségén eörsi gyula rektor köszöntötte az egyetem professzori karát, oktatóit, hallgatóit, köztük az egyetem új polgárait. beszédében hangsúlyozta: okkal örülnek az elsőéves hallgatók annak, hogy bekerültek az elte-re, hiszen a szó valódi értelmében kiválasztottak. mégse higgyék, hogy felvételükkel máris sinen vannak. egy nehéz próbát kiálltak, ám ez csak a lehetőségek kapuját nyitotta meg, hiszen a jót és rosszat elsősorban önmaguknak köszönhetik majd. állóképességük, elszántságuk, akaratuk biztosíthatja azt, hogy jó szakemberekké, a társadalom jobbitása érdekében munkálkodó képzett értelmiségekké váljanak - az egyetem segítségével, de a maguk erejéből.

eörsi gyula szólt arról is, hogy az elmúlt tanév legfontosabb eseménye az egri tanárképző főiskola csepeli tagozatának az elte-hez csatolása volt. ezzel az egyetem tanárképző főiskolai karral bővült. az oktatók és a hallgatók dolga, hogy tetteikkel bizonyítsák: a tanárképző főiskolai karon folyó munka nem fogja csökkenteni az elte színvonalát, sőt lehetőségeket nyújt annak növelésére.

az egyetemi struktúra korszerűsítéséről szólva hangoztatta: az elmúlt tanévben jelentős előrelépés történt. az egyetemi tanács elfogadta a természettudományi kar új szervezeti rendszerét. a matematikai szakterület az átszervezés után intézeti keretek között folytatja munkáját. jó irányu előrelépés tapasztalható a bölcsészettudományi karon is. a szociológiai szakterület egyetemi intézetté vált, létrejön a pszichológiai intézet is.

ezután a rektor átadta az egyetemi tanári és docensi címről szóló okiratokat 37 oktadónak. az elte aranyérmét heten kapták meg, az egyetem feladatainak megvalósítása érdekében kifejtett kimagasló munkásságuk elismeréseként.

az állatorvostudományi egyetem 197. tanévét nyitotta meg dr. kardeván andor rektor. beszédében hangsúlyozottan utalt az agrárértelmiségre háruló szakmai és társadalmi feladatok fontosságára. kiemelte, hogy az egyetemen fokozottan előtérbe került az elmélet és a gyakorlat kapcsolata. egyre több mezőgazdasági üzemmel, köztük a bábolnai, az agárdi, a mezőhegyesi kombinátokkal, valamint a phylaxiával és a gyógyszergyárak többségével hosszú távu szocialista szerződés alapján dolgoznak a gyakorlati élet által felvetett problémák közös megoldásán.

az 1983/84-es tanévben az első évfolyamon 117 hallgató kezdi meg tanulmányait.

/folyt. köv./ kö
15.57 030983 2517

07

--

sb0029 4 180 mtib1031

egyetemi, főiskolai ... /2. rész/

a semmelweis orvostudományi egyetem 215. tanévét nyitották meg a nagyvárad téri elméleti épületben tartott rendkívüli tanácsülésen. dr. somogyi endre rektorhelyettes köszöntötte az egyetem tanárait, oktatóit és több mint 3500 hallgatóját, köztük a külföldi fiatalokat. megnyitó beszédében hangsúlyozta: ebben a tanévben csaknem teljessé válik az új oktatási rend bevezetése. az első évfolyamon megkezdik a németnyelvű oktatást, s az iránta megnyilvánult érdeklődés az egyetem nemzetközi tekintélyét, elismerését bizonyítja.

ezután dr. szécsény andor rektor átadta a senator honoris causa universitatis oklevelet dr. berényi béla, dr. kovács ferenc, dr. rubányi pál, dr. végh antal, dr. zoltán imre nyugalmazott egyetemi tanárnak sok évtizedes munkásságuk elismeréseként. a senatorok nevében dr. kovács ferenc köszöntötte az egyetem új hallgatóit, majd a több mint 600 elsőéves hallgató letette az esküt.

az mszmp xiii. kerületi bizottságának székházában rendezett ünnepségen nyitotta meg tanévét az orvostovábbképző intézet egészségügyi főiskolai kara, amelynek nappali tagozatán több mint 1000 védőnőt, gyógytornászt, dietetikust, közegészségügyi és járványügyi ellenőrt, levelező szakán pedig csaknem 600 egészségügyi szakoktatót, intézetvezetőt, mentőtisztet képeznek. dr. vámos lászló egyetemi tanár, igazgató üdvözlő szavai után dr. szél éva főiskolai tanár ünnepi beszédében elmondta: e tanévtől minden szakon bevezetik az új tantervet, amelynek kidolgozásánál figyelembe vették a fiatal főiskola oktatási tapasztalatait és az egészségügyi intézmények igényeit. a mentőtiszt-képző szakon megkezdik a végzetek rendszeres továbbképzését. hangsúlyozta, hogy nemcsak szakismeretekre, hanem hivatásszeretetre, folyamatos önképzésre is tanítják a hallgatókat.

a főiskolán 340 elsőéves kezdi meg tanulmányait.

az elsőévesek hallgatóvá fogadásával szombaton megnyitották az 1983/84-es tanévet a nyíregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskolán. az intézményben az idén 544-en kezdik meg tanulmányaikat. több új szakpárt indítanak. így például matematika-testnevelés, fizika-testnevelés és technika-rajz szakosokat készítenek fel ezértől hivatásukra. a tanítói tanszék a képzés színvonalának emelése érdekében tanítóképző intézetként folytatja munkáját. a tanévnyitó ünnepségen köszöntötték a 70, 65, 60, illetve 50 évvel ezelőtti diplomát szerzett tanítókat, tanárokat. rubindiplomát kapott majerszky béláné bunyitay klára budapesti pedagógus. hárman vas-, négyen gyémánt-, huszonnégyen pedig aranydiplomát vehettek át.

/folyt. köv./ kö
16.05 030983 2608

--

sb0030 4 160 mtib1032

egyetemi, főiskolai ... /3. rész/

a debreceni tanítóképző főiskola tanévnyitó ünnepségét szombaton a városi sportcsarnokban rendezték meg. a megjelenteket, köztük a 289 nappali és a 104 levelező tagozatos elsőéves hallgatót nyilas viktor főigazgató köszöntötte. az ünnepségen rubin-, vas-, gyémánt- és aranydiplomával tüntettek ki száz, az intézetben 50-70 évvel ezelőtti diplomát kapott idős tanítót. /mti/
ö és/tár-reszler/me/kö st
16.08 030983 0447

--

sb0031 4 150 mtib1033

hétvégi munka a földeken - a szárazság miatt nehezebb a szántás, öntözik a szőlőskerteket /1. rész/

1983. szeptember 3. - országszerte a szárazság határozta meg szeptember első hétvégén a mezőgazdasági munkákat. a szokásosnál korábban megkezdtek számos termény betakarítását, öntözték a még ezután beérő növényeket, s csatasorba állították a gépeket a száraz, nehezen felszántható földeken. borsodban, az ország legészakibb szántóin például mintegy 500 erőgép dolgozott szombaton, s a csontszáraz talajon még a nagy teljesítményű traktorok is csak araszolva haladtak, hatalmas hantokat szakítva ki a földből. ezért aztán az őszi kalászosok alá készülő vetőszántásnál tárcsával is el kell munkálni a talajt, ami nem csak lassítja, költségesebbé is teszi a munkát. dolgoztak a szántótraktorok a szikkadt földeken fejér megyében, a szigetközben, a hanságban és csongrád megyében is. a tiszta menti kötött talajokon igen nehéz a gépek dolga: törnek, zuzódnak az ekefejek, és rongálódnak a traktorok is. ezért a gazdaságok gépműhelyeiben is ügyeletet tartottak.

a betakarítógépeknek könnyebb a dolguk. csongrádban például a napraforgót nyújtott műszakban kora reggeltől besötétedésig aratták-csépelték a kombájnok. az olajnövény vitzartalma annyira alacsony, hogy szárítani sem kell, csupán tisztítani a termést. ugyancsak teljes lendülettel folyt a 12 ezer hektáron termesztett napraforgó betakarítása a rábaközben és a hanságban valamint fejér megyében, ahol az olajos növények csaknem 40 százaléka a tárolókban van.

számos helyen már befejezték a silókukorica betakarítását. a lajta-hansági állami gazdaságban a silókukorica betakarításánál felszabaduló gépeket szombaton már egyéb kukoricafajták

47

betakarításának meggyorsítására irányították át. a hódmezővásárhelyi rákóczi tsz-ben négy nagyteljesítményű kombájnnal takarítják be a silókukoricát, s naponta több mint félezer tonna takarmánynak valót visznek a tárolókba.

nem álltak le az öntözőművek a hét végén. tokaj-hegyalján a szőlőnek juttattak mesterséges csapadékot a tiszából, mintegy másfélezer hektáron, ezzel a bogyók létartalmát növelik. a cukorrépa növekedését is öntözéssel segítik borsodban a hagyományos taktaközi termőtájon, ahol többek között a szerencsi állami gazdaság nagyüzemi táblái kapnak kiadós, mesterséges esőt. győr-sopron megyében is több száz gép öntözte a hétvégén a cukorrépát és a kertészeti növényeket.
/folyt. köv./ mg/gw/kö sl
16.15 030983 2439

--

sb0032 4 180 mtib1034

hétvégi munka a földeken ... /2. rész/

a történelmi borvidékeken, főként a kisgazdaságokban a gazdák már megkezdték a szüretet. bács-kiskun megyében egyelőre a csemegeszőlő fajtákat szedik, a pannónia kincset és az irsay olivért. népesek voltak a fejér megyei szőlőskertek, éppugy mint sopron és pannonhalma környékiek is.

a hosszantartó szárazság miatt sok helyütt korábban érnek a kapásnövények. bács-kiskunban már felszedték a burgonya felét, s gyűjtik a tövekről a paradicsom- és a pritamint paprikát. a paprikát a bajai hűtőház fogadja, ahol szeletelve mélyhűtik, majd exportálják a pritamint. /mti/
ö mg/tób-kör-dáv-cser-lász/gw/kö sl

16.15 030983 0659

07

--

sb0033 4 130 mtib1035 /felhasználható: 18 órától!/
hazánkba érkezik a burmai államfő

1983. szeptember 3. - losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének meghívására szeptember 5-én, hétfőn hivatalos látogatásra hazánkba érkezik u san yu, a burmai unió szocialista köztársaság elnöke. /mti/
ka/kö -ár sl
16.16 030983 0264

--

sb0034 4 130 mtib1036 /felhasználható: 18 órától!/
u san yu életrajza

1983. szeptember 3. - u san yu, a burmai unió szocialista köztársaság elnöke 1918. március 3-án született a közép-burmai prome-ban.

a második világháború kirobbanása előtt jelentkezett a rangooni egészségügyi főiskolára, ahol részt vett az egyetemisták gyarmatosítás-ellenes mozgalomban. a japánok által alapított katonai iskolán alapfokú katonai kiképzésben részesült, majd az ország japán megszállása idején a burmai függetlenségi hadseregben szolgált. 1942-től a prome-körzetben állomásozó második hadosztály negyedik dandárjában teljesített szolgálatot, majd a burmai honvédő hadsereg második zászlóaljához került, amelynek 1945-ben parancsnoka lett.

burma függetlenné válása, 1948 után továbbra is a hadsereg kötelékében maradt. alezredesi rangban az északi katonai körzet törzséhez vezényelték, később a körzet parancsnokává nevezték ki. 1954-55-ben egyesült államokbeli katonai kiképzésen vett részt, majd ezredessé léptették elő. ezt követően több éven keresztül u ne vin tábornok közvetlen alárendeltjeként a hadügyminisztérium államtitkára volt.

az 1962-es márciusi hatalomátvétel után - amelyben közvetlenül nem vett részt - a forradalmi tanács tagja lett, majd 1963 februárjában a vezérkari főnök helyettesévé nevezték ki.

u san yu aktív szerepet vállalt a burmai szocialista program pártja megalakításában, s 1963 szeptemberében a párt központi szervező bizottságának tagja, később pedig a bizottság főtitkára lett. 1963-tól pénz- és tervezésügyi miniszterként tevékenykedett, 1971-ig, amikor a burmai szocialista program pártja első kongresszusán a párt központi bizottságának főtitkárává

07

választották. 1972 áprilisában u san yu tábornokot hadügyminiszterré, vezérkari főnökké nevezték ki, s egyben a miniszterelnök-helyettesi funkciót is ellátta.

a rangooni választókerület képviselőjeként 1974 februárjában a népi gyűlés tagja, majd annak első ülésén az államtanács titkára lett, s egyidejűleg a fegyveres erők pártbizottságának elnöki tisztét is betöltötte.

a párt második és harmadik kongresszusán - 1973-ban és 1977-ben - ismét a párt központi bizottságának főtitkárává választották. ebben a funkcióban 1981-ig, a negyedik kongresszusig tevékenykedett, amikor a párt fegyelmi bizottságának elnöki teendőivel bízták meg.

u san yut 1981. november 9-én, a népi gyűlés harmadik ülésén választották meg az államtanács és a burmai unió szocialista köztársaság elnökévé. /mti/
i sr-cs/kö -ár sl
16.31 030983 2485

--

sb0035 4 160 mtib1037

csilleposta alberttelepen

1983. szeptember 3. - a bányásznap alkalmából bélyegkiállítás nyílt szombaton a borsodi szénbányák alberttelepi üzeménél, a hunyadi jános művelődési házban. az oroszlanyi, az egri és az alberttelepi bélyeggyűjtő kör tagjai mutatták be azokat a bélyegeiket, amelyek valamilyen vonatkozásban vannak a bányászattal. a kiállítás alkalmából csillepostát szerveztek. az alberttelepi bányászati egyesület aknáján adták fel a küldeményeket, amelyet az alkalmi postahivatal alkalmi bélyegzővel látott el. a zsákoltt küldemények az utat a mintegy 4 kilométeres földalatti szállítógáton tették meg a rudolftelepi négyes aknáig, ahol felszínre kerültek, majd az ottani állami postahivatal továbbította őket rendeltetési helyükre. a borsodiakon kívül az ország különböző részeiből is sok bélyeggyűjtő elküldte leveleit, lapjait, hogy a csilleposta különleges lebélyegzését megszerezzék. /mti/
kör/tné/kö st

16.40 030983 0930

--

sb0036 4 160 mtib1038

czóbel-émlékezés szentendrén

1983. szeptember 3. - czóbel béla festőművész születésének 100. évfordulója alkalmából szombaton emlékülést tartottak szentendrén a városi tanács dísztermében. az eseményen részt vett a hazai művészeti és közélet több képviselője, jelen volt amerigo tot, világszerte ismert magyar származású, olaszországban élő festőművész. bereczky lóránd, a nemzeti galéria főigazgatója, kratochwill mimi művészettörténész és varga imre kossuth-díjas szobrászművész méltatta czóbel béla munkásságát. méltatták a művész alkotásaiban tükröződő mély és emberséges életfilozófiát, rendkívüli művészi erőt és mesterségbeli tudást. elmondták az előadók, hogy czóbel béla a negyvenes évek kezdetétől otthonának tekintette a duna-kanyar patinás, történelmi hangulatu kisvárosát, itt keresett menedéket a háború vihara elől. életének utolsó éveiben is kora tavasztól késő ősziig szentendrén élt és alkotott, a város motívumai mind fellelhetők művészetében.

az emlékülést követően a résztvevők megtekintették a pest megyei művelődési központban a centenárius alkalmából megnyitott - a művészt alkotómunkája közben ábrázoló fényképekből rendezett - fotókiállítást, majd egykori szentendrei házának helyén, ahol ma czóbel béla szobra áll, elhelyezték koszorúikat és virágaikat.

az évforduló tiszteletére szentendre duna-parti sétányát czóbel béláról nevezték el, s a műhely galériában kiállítást nyitottak a művész rajzaiból és plakettjeiből. /mti/
vir/fe/kö st

16.52 030983 1490

--

sb0037 4 160 mtib1039

befejeződött a nemzetközi gerontológiai kongresszus

1983. szeptember 3. - a „biológiai órát,, vagyis az öregedés biológiai folyamatát szabályozó központot a sejtek magvában kell keresni - jelentette be leonhard hayflick floridai professzor, a nemzetközi gerontológiai társaság európai biológiai és klinikai szekciójának budapesten szombaton befejeződött kongresszusán. új felismeréséről szólva elmondta: arra a következtetésre jutott, hogy az öregedésért felelős anyagcsereközpont nem csak a közti agyban található - miként ezt ezideig vélték -, hanem a szervezet más részeiben is. ezért a kutatók a sejtmagban végbemenő anyagcserére összpontosítják majd a figyelmet, azért, hogy pontosabban

07

megismerjék az élet-tartamot jelentősen befolyásoló, meghatározó dns óriásmolekula működését. ez hozzásegíthet ahhoz, hogy majd a nem is olyan távoli jövőben megfelelő beavatkozással késleltessék az öregedés folyamatát. ezzel összhangban van vlagyimir frokisknak, a kijevi gerontológiai intézet professzorának az a megállapítása, hogy idős korban megváltozik a sejt membránján levő ugynevezett hormon-receptorok szerkezete, és azok száma, ezért a sejtek kevésbé érzékenyek a különböző hormonokra. angol szakemberek azoknak a fehérjéknek a szerepéről szóltak, amelyek a dns óriásmolekulának egyes aktív részeihez kapcsolódva megakadályozzák a sejt normális működését. a magyar kutatók elmondták: az öregedés egyik okát a sejt membránjában bekövetkező változásokkal kell magyarázni. megfigyeléseik szerint az életkor előrehaladásával olyan elváltozások keletkezhetnek a sejtmembránjában, amelyek hozzájárulnak a sejtek elöregedéséhez.

számos más jelentős tudományos eredményt is ismertettek a háromnapos tanácskozáson. szovjet gerontológusok az ugynevezett követéses vizsgálatainak egyik következtetése az, hogy az agyi és kardiális érlelmeszesedést idős korban az immunreakciók gyengülése is okozhatja. vagyis az immunrendszer összetevői az életkor előrehaladása során fokozatosan elvesztik eredeti tulajdonságaikat, nem ismerik fel megfelelően a szervezet saját fehérjéit, kórosan reagálnak, s ennek következménye számos idős kori betegség. a semmelweis orvostudományi egyetem gerontológiai központjában végzett vizsgálatokból úgy tűnik: a vérnyomás és az életkor között nincs szoros kapcsolat, vagyis az életkor növekedésével a vérnyomásnak nem kell törvényszerűen emelkednie. /mti/

me/kö sl
16.58 030983 2413

--

sb0038 4 130 mtib1041

üdvözlő távirat

1983. szeptember 3. - losonczy pál, az elnöki tanács elnöke san marino köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte adriano reffit és massimo roberto rossinit, a san marino köztársaság régenskapitányait. /mti/

ka/kö -ár sl
17.42 030983 0267

--

sb0039 4 150 mtib1042

bányásznap ünnepségek országszerte /1. rész/

1983. szeptember 3. - szombaton országszerte folytatódott a 33. bányásznapot köszöntő rendezvények. mindenütt megkoszorúzták a bányász-hősök emlékművét, s ünnepi gyűléseket tartottak. az ünnepségek szónokai elismeréssel szóltak a bányászatnak a termelésben és a műszaki fejlesztésben elért eredményeiről, felhívták a figyelmet a jövőbeni feladatokra, a munka biztonságának további fokozására, a termelés hatékonyságának növelésére.

az ajka-csingeri parkerdőben rendezett ünnepségen kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár köszöntötte a 117 éves ajkai szénbányák dolgozóit. ünnepi beszédében elismeréssel szólt munkájukról, amit fémjelez, hogy ezen a vidéken 1965-ig, 100 év alatt 28 millió tonna szenet hoztak felszínre, azóta pedig a mai napig újabb 31 millió tonnát. a hatodik ötéves tervben eddig már 450 ezer tonnával teljesítették túl terveiket. az államtitkár szólt arról az új technológiáról is, amelynek első hazai alkalmazója az ajkai bánya, az itteni tapasztalatok alapján terjesztik el majd széles körben az ugynevezett főté-szénomlasztásos fejtési módszert. hangsúlyozta, hogy az ajkai szénmedence bányászainak jövője is biztosított, a meglevő bányák készletei ugyanis 1995-ig elegendők. a kutatófurások az azt követő időszakra is igen jó eredményeket mutatnak.

a nógrádi szénbányák dolgozói nagybátanyban tartottak nagygyűlést. az ünnepségen részt vett a szovjet testvérmegye, kamerovo bányász szakszervezetének delegációja, valamint az ndk, csehszlovákia és lengyelország szénbányászatának képviselői.

a komárom megyei aknaüzemeknél megrendezett ünnepségekre meghívták a veteránokat, a bányák egykori dolgozóit is. dorogon emlékházat nyitottak, ahol bemutatják a 200 éves dorogi bányászok irásos és tárgyi emlékeit.

a borsodi szénmedence üzemében dolgozó 17 ezer bányász képviselői miskolcon tartottak ünnepséget. a tokaj-hegyaljai ásványbányászok mádon, az ércbányászok pedig rudabányán emlékeztek meg a bányásznapról. /folyt. köv./

mg/gg/kö sl
18.00 030983 2057

07

--

sb0040 4 150 mtib1043

bányásznap i ünnepségek.../2.rész/

baranya huszezernél több bányászát a pécsi nemzeti színházban megtartott ünnepségen köszöntötte horváth lajos, a megyei tanács elnöke.

a bauxitbányászat fővárosában, tapolcán a bakonyi bauxitbánya vállalat kollektívája ünnepelt. dózsa lajos, a magyar alumíniumipari tröszt vezérigazgatója egyebek közt elmondotta, hogy legjelentősebb ércvagyonunk kitermelői jelentős mértékben hozzájárulnak, hogy az alumíniumipar ez évi nyeresége elérje majd a kétmilliárd forintot, az export pedig a tervezett 119 millió helyett várhatóan meghaladja majd a 140 millió dollárt. méltatta a magyar-szovjet tím föld-alumínium egyezményt, amely jó feltételeket teremt a továbbfejlődéshez. a tapolcai bányásznap i ünnepségen a magyar bauxitbányászokat üdvözölték a jugoszláviai bauxitbányászat és a bolgár ércbányászat képviselői is.

az olajbányászok a nagyalföldi kőolajipar központjában, szolnokon tartottak ünnepséget. az ünnepség szónoka, vándorffy róbert, a kőolajkutató vállalat vezérigazgatója rámutatott, hogy az alföldi olajbányászok tekintélyes részt vállalnak az ország energiaellátásából, s idén az év első felében a tervezettnél nyolcezer méterrel több feltáró furást végeztek, s majdnem 4 százalékos anyag- és energiamegtakarítást értek el. az újabb szénhidrogén készletek feltárásához nagy mélységű kutatások szükségesek, s ez a munka az eddigieknél is nagyobb helytállást, fegyelmzett munkát követel meg az olajbányászoktól.

a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat olajbányászai szegeden a vállalat legnagyobb üzemében tartották ünnepségüket.

az ünnepségeken számos kitüntetést adtak át, s a bányászok megkapták hűségjutalmukat. ezekben a napokban a különböző munkahelyeken összesen 10.514 bányaiipari dolgozó veszi át a bányász szolgálati érdemérem különböző fokozatait, kiváló bányász kitüntetésben 103-an, kiváló munkáért kitüntetésben 314-en részesülnek. a bányásznap alkalmából 1,2 milliárd forint hűségjutalmat osztanak ki a bányászok között.

a szombati bányásznap i ünnepségeket mindenütt estig tartó színes, kulturális programok, többhelyütt népművészeti vásárok, sportműsorok, vetélkedők követték. /mti/

ö mg/dob-end-bév-kász-kör-csiz-ráb/gg/kö sl
18.27 030983 2234

sb0041 4 160 mtib1045

véget ért a „bánki nyár,,

1983. szeptember 3. - a salgótarjáni szimfónikusok hangversenyével befejeződött az idei „bánki nyár,, kulturális rendezvénysorozat. a szombat esti koncerten róna frigyés karnagy vezényletével haydn, dvorák és liszt műveket hallhatott a tóparti zenei estek törzsközönsége. az évről évre gazdagodó „bánki nyár,, programjának kiemelkedő eseménye volt a nyiregyházi móríciz zsigmond színház, a budapesti rock színház vendégjátéka, s főképpen az augusztus első vasárnapján megtartott nemzetiségi találkozó. június végétől mostanáig tizenhat színházi előadáson, komolyzenei hangversenyen, rock- és popegyüttes koncerten, népi együttesek bemutatóján szórakozhatott az idei „bánki nyár,, összesen mintegy tizenötezer főnyi közönsége. /mti/
csiz/mfné/kö sl
19.14 030983 0793

--

sb0042 4 160 mtib1046

évadnyitó előadás az erkel színházban

1983. szeptember 3. - erkel ferenc: bánk bán című operájával századik évadját nyitotta meg szombaton a magyar állami operaház - a patinás épület rekonstrukciója miatt - az erkel színházban.

a címszerepet horváth bálint énekelte. ii. endrét berczelly istván, gertrudist méiszöly katalin, ottót leblanc győző, melindát pittit katalin, petur bánt melis györgy, taborcot bordás györgy, biberachot kovács pá, solom mestert szüle tamás alakította. a díszlet forray gábor, a jelmez márk tivadar munkája. a rendező - vendégként - vámos lászló volt. az előadást kórodi andrás vezényelte. /mti/

t cs/kö bc sl
19.21 030983 0656

67

--

bel

- 30 -

1983.09.03.

sb0043 4 160 mtib1047

a ii. nemzetközi orgonaverseny nyitóhangversenye

1983. szeptember 3. - hangversennyel kezdődött szombaton a zeneakadémián a ii. orgonaverseny liszt ferenc emlékezetére elnevezésű rendezvénysorozat.

az orgonahangversenyen haendel, widor művei, valamint liszt-guillou prometheusa csendültek fel a budapesti vonósok, elekes zsuzsa és francesco finotti közreműködésével. a koncert szereplői korábban több nemzetközi versenyen szerepeltek sikerrel. elekes zsuzsa az első, 1978-ban megrendezett nemzetközi orgonaversenyen második díjat kapott, a lipcsei bach-versenyen pedig első díjat nyert. francesco finottit, a rovigoi bazilika orgonistáját az 1978-as budapesti versenyen elért első helyezése indította el nemzetközi pályáján. a budapesti vonósok kamarazenekar, amely több ízben szerepelt bécsben, a belgrádi jeunesses kamarazenei versenyen második díjat kapott.

a liszt ferenc emlékezetére rendezett nemzetközi orgonaverseny vasárnap veszi kezdetét: négy napon át az elődöntők zajlanak majd ugyancsak a zeneakadémián. /mti/
t cs/kö bc sl
19.46 030983 1063

--

sb0044 4 160 mtib1048

mandragora - szabadtéri színpadon

1983. szeptember 3. - miskolcon, a kossuth művelődési ház szabadtéri színpadán mutatták be szombaton a miskolci nemzeti színház művészei machiavelli mandragora című zenés játékát, amelyet már nagy sikerrel mutattak be a kamaraszínházban is. a szabadtéren ugyanaz az együttes, amely már a zárt színpadon is sikerre vitte a vidám komédiát, három alkalommal, szombaton, vasárnap és hétfőn adja elő az olasz reneszánsz kiváló vigjátékának tartott darabot. /mti/
kör/tné/kö sl
20.12 030983 0520

--

bel

- 31 -

1983.09.03.

sb0045 4 180 mtib1050 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. szeptember 3. - a meteorológiai intézet jelenti szombaton, 20 órakor:

várható időjárás vasárnap estig:

eleinte tulnyomóan borult idő esővel, majd nyugat felől felszakadozó felhőzet. a szél mindenütt északnyugati, északi lesz és sokfelé erős, időnként viharos lesz.

a hőmérséklet délután 18-23 fok között alakul. /mti/
kö sl
20.17 030983 0433

--

sb0046 4 180 mtib1052

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. szeptember 3.

sb0001 az első hét hónap idegenforgalmi mérlege
sb0002 tanácskoztak a feb-ek képviselői
sb0003 idén 51 kilométer közcsatorna épül a fővárosban
sb0004 magyar vállalatok a bécsi vásáron
sb0005 új nevelőtthon a fővárosban
sb0006 előkészületek a nemzetközi munkavédelmi kiállításra
sb0007 újra indul a dzsessz-presszó
sb0008 hulladékból értékes vegyület
sb0009 alpesi sör sopronból
sb0010 pótolják a kiszáradt számológépeket
sb0011 pedagógiai intézet fejeződik meg fejeződik meg fejeződik meg
sb0012 konzervgyári csemegekukorica
sb0013 centrum-expo debrecenben
sb0014 meggyorsultak a talajmunkák fejeződik meg fejeződik meg
sb0015 megkezdődött az almaszüret csepregen
sb0016 horgásztalálkozó a mecsekben
sb0017 kisállatvásár győrött
sb0018 szövetkezetpolitikai találkozó
sb0019 utószezon kedvezmény a sítour kempingjeiben
sb0020 kandó-szobor székesfehérváron
sb0021 edinburghba utazott az operaház balettegyüttese
sb0022 az őszi képzőművészeti kiállításai
sb0023 befejeződött a viii. nemzetközi malakológiai kongresszus

bt

bel

- 32 -

1983.09.03.

sb0024 rockfesztivál miskolcon
sb0025 időjárásjelentés /1. rész/
sb0026 időjárásjelentés /2. rész/
sb0027 Lottónyeremények
sb0028 egyetemi, főiskolai ... /1. rész/
sb0029 egyetemi, főiskolai ... /2. rész/
sb0030 egyetemi, főiskolai ... /3. rész/
sb0031 hétfői munka a földeken /1. rész/
sb0032 hétfői munka a földeken /2. rész/
sb0033 hazánkba érkezik a burmai ...
sb0034 u san yu életrajza
sb0035 csilleposta alberttelepen
sb0036 czóbel-émlékezés szentendrén
sb0037 befejeződött a nemzetközi ...
sb0038 üdvözlő távirat
sb0039 bányásznap ünnepségek országszerte /1. rész/
sb0040 bányásznap ünnepségek országszerte /2. rész/
/folyt. köv./ gw/kö
20.29 030983 1701

sb0047 4 180 mtib1053

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 véget ért a „bánki nyár”,
sb0042 évadnyitó előadás az erkel színházban
sb0043 a ii. nemzetközi orgonaverseny
sb0044 mandragora - szabadtéri színpadon
sb0045 időjárásjelentés
sb0046 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0047 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: kis tamás
somogyi lajos

- v é g e -

/mti/ kö

20.29 030983 0507

ly

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. szeptember 04. bel v a s á r n a p

sb0001 4 160 mtib1001

kőszegi tánccsoport franciaországban

1983. szeptember 4. - franciaországi vendégszereplésre utazott vasárnap a kőszegi néptáncegyüttes. a negyven tagu amatőr tánccsoport a loire völgyében fekvő andersban nemzetközi folklórfesztiválon képviseli hazánkat, dunántúli magyar táncokból összeállított műsorával. /mti/

kre/mmé/gw st

11.50 040983 0345

ly

--

